

Enerji krizi korkuttu: 'Kara kış' yaklaşıyor

Başta doğalgaz ve kömür olmak üzere enerji emtia fiyatlarındaki tırmanış hızlandı. Küresel enerji krizinin Türkiye'ye etkileri, endişeleri artırıyor

Fosil enerji kaynakları, yeşil dönüşüm yoluna giren küresel ekonomiye adeta "intikam" niteliğinde bir ralliyle yanıt veriyor. Son aylardaki hızlı yükselişlerle birlikte, yıllık bazda petrokottaki artış yüzde 250'yi, doğalgazdaki artış yüzde 450'yi aştı. Petrol fiyatlarındaki artış da yüzde 100'e yaklaştı. Rallinin artarak sürmesi bekleniyor. Emtiaya bağlı olarak elektrik enerjisi fiyatları da güçlü bir yükseliş trendine gir-

di. Artan fiyatlar nedeniyle, Avrupa'nın bazı bölgelerinde **sanayi** üretiminde kısmi kapanmalar yaşanıyor. Enerji fiyatlarındaki tırmanış, dünya ile birlikte Türkiye'de de üretim maliyetleri üzerindeki baskısını artırıyor. Ekim ayında gelmesi beklenen yeni zamlarla maliyet baskısının daha da artacağına işaret eden **sanayiciler**, özellikle enerji yoğun sektörlerde özel tarife ve KDV teşviki uygulanmasını istiyor. /23

SANAYİ ÜRETİMİNDE MALİYET ENDİŞELERİ ARTIYOR

► **İSO/Bahçivan:** Ucuz enerjinin hayatımızda olmayacağı oldukça stresli bir döneme girdiğimizi görüyoruz.
► **SERFED/Çenesiz:** Doğalgazın maliyette önem arz ettiği sektörlerde daha özel bir fiyat uygulaması olmalı.
► **TÜRKÇİMENTO/Yücelik:** Enerji zamları sektörümüzde maliyetleri yüzde 100'e yakın artırdı. KDV indirimi gibi ilave bir destek olmazsa artış sürer.

► **TKSD/Erceber:** Enerjideki yüzde 100 artışa döviz kuru da eşlik ederse, tablo daha da kötüleşecek.
► **TÇÜD/Yayan:** Çelik üretiminde enerji maliyetlerinin payı yüzde 8'den yüzde 12'ye çıktı.
► **OİB/Çelik:** Enerjideki fiyat artışlarının etkisiyle maalesef avantajlarımız azalıyor.
► **EREN HOLDİNG/Ahmet Eren:** Enerjide arz güvenliği tehdit altında.

HABER

Bahçivan “Sanayimizin pandemiden bu yana yazdığı başarı hikayesi sürüyor”

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye ekonomisinin 2021 yılı ikinci çeyreği büyüme verisine yönelik olarak şu açıklamada bulundu:

“Ekonomimizin ikinci çeyrek büyüme performansı, yaşadığımız pandemi koşullarında her türlü övgüyü hak ediyor. Sanayimizin bu büyüme katkısı ise gurur verici. İmalat sanayinin büyümede yarattığı yüksek ivme, bir anlamda sanayimizin pandemi başladığından bu yana rüştünü fazlasıyla ispatladığının da bir göstergesi. Bu nedenle Türkiye’nin sanayiye verilecek destek konusunda en ufak şüphesi olmaması lazım. Rakamlarla bu belgelendi.

İkinci çeyrekte sanayi sektörünün yıllık bazda yüzde 40,5 büyümesinde bir baz etkisinden de söz etmemiz gerekse bile, bu performansı, sanayimizin gerek iç piyasada ve gerekse ihracatta önüne gelen fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek, yeni pazarlar bularak, pandemiden bu yana yazmakta olduğu başarı hikayesini sürdürdüğünü gösteriyor.

Sanayiciler olarak bu başarıyı bü-

yük ölçüde kendi kas gücümüzle bashedik. Bundan sonrası için bir çok temel konunun çok daha güçlü olarak gelişmesi gerekiyor. Önümüzde bekleyen en önemli konu yüksek enflasyon. Enflasyonun mutlaka orta vadede hatta kısa vadede hayatımızdan çıkması gerekiyor. İhracattaki başarının sürdürülebilmesi için Türkiye’nin yeni yatırımlara ihtiyacı var. Mevcut kapasite ile ancak buraya gelebiliyoruz. Sanayinin finansman ihtiyacı var. Hem işletme sermayelerinin farklı nedenlerden zor

döndüğü hem de yeni yatırımlara ihtiyaç olduğu dönemde finansman ihtiyacı geçmişten çok daha fazla. Bu nedenle sanayimizin pozitif bir ayrımcılıkla desteklenmesi gerekiyor. Ben bu büyüme performansının ardından sanayicinin ödülünün bu olması gerektiği kanaatindeyim.

Sanayimizin istihdam ile bağlantısına da değinmek istiyorum. İstihdam sanayimiz ve ülkemiz için olmazsa olmaz bir konu. Bir yandan işsizlikte yaşadığımız sorunlar ortadayken, öte yandan işgücümüzü sanayi ile buluşturmada zorlanıyoruz. Bu nedenle sanayideki yeni yatırımlar yeni istihdam alanlarının açılması ve kapsayıcı büyümenin sağlanması açısından çok önemli.

Bu noktada şunu söylemek isterim ki, bir zafer sarhoşluğuna girmeden, yıllar sonra özgüvenini yakalayıp kendini ispatlamış olan sanayimizin bu başarısını sürdürülebilir desteklerle kalıcı hale getirilmelidir... Burada önemli olan sanayi sektörümüzün gelecek yıllar adına bu başarısını nitelikli ve sürdürülebilir hale getirerek kalıcı şekilde devam ettirmesidir.”

GÖZDE ALTINTAŞ

**Sanayi üretimi
yüzde 8.7 arttı**

4

GRI

gozde.milat@yahoo.com

Gözde
ALTINTAŞ

Sanayi üretimi yüzde 8,7 arttı

TÜRKİYE İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre **sanayi üretimi** 2020 Temmuz ayında **yıllık %8,7 artarken, aylık ise yüzde 4,2 oranında azaldı**. Beklentisi ise yıllık bazda yüzde 15-16 aralığındaydı. Beklentilerin altında kalsa da sanayi üretimindeki artış 2020 Haziran ayından bu yana kesintisiz olarak devam ediyor.

Hatırlanacağı üzere küresel salgının etkisiyle geçen yılın ikinci çeyreğinde daralan sanayi üretimi, bu yılın aynı döneminde rekor seviyelerde artmıştı.

Baz etkisinden kaynaklanan bu artışlar elbette geçici bir durumdu. Bu nedenle yıllık bazdaki artış hızının yavaşlamasını normale dönüş olarak değerlendirmek daha sağlıklı olacaktır.

Arındırılmamış sanayi üretim endeksinde ise yıllık yüzde 2,3'lük bir daralma gerçekleşti. Bu azalış ise Temmuz ayına denk gelen uzun bayram tatilinden kaynaklandı.

Verinin alt detaylarına bakıldığında; Sanayinin alt sektörlerinden **imalat sanayi sektörü** endeksi Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre **yüzde 7,9 artarken** bir önceki aya göre ise **yüzde 5 azaldı**.

Ara malında yıllık yüzde 13,6 artış, aylık yüzde 3,5 azalış, dayanıklı tüketim malında yıllık yüzde 4,6 artış, aylık yüzde 7,3 azalış, dayanıksız tüketim malında yıllık yüzde 8,8 artış, aylık yüzde 1,7 azalış, enerjide yıllık yüzde 10,8, aylık yüzde 2,7 artış, sermaye malında yıllık yüzde 2,5, aylık yüzde 11,6 azalış, orta-yüksek teknolojide yıllık yüzde 3,7 artış, aylık yüzde 7,1 azalış ve yüksek teknolojide yıllık yüzde 8,1 aylık ise yüzde 22,4 azalış gerçekleşti.

Katma değeri ağırlıklı üretimdir. Döviz kurlarının sakin seyrettiği Temmuz ayında yüksek teknolojide bir artış görülebilirdi. Bir önceki ay olan Haziran ayında ise bu kalemdeki yıllık artış %33 olarak gerçekleşmişti.

Dayanıklı tüketim mallarındaki aylık düşüş de dikkat çekiyor. Konut satışlarının canlı olduğu ve düğün sezonunun başladığı bu dönem beyaz eşya, mobilya gibi dayanıklı tüketim malı üretiminde bir artış olabilir.

Baz etkisi nedeniyle yıllık artışlarda güçlü seyrir devam ediyor. Aylık verilerde ise Temmuz ayına has işgüdü eksikliği, yıllık iznilerin bu aylarda yoğun olarak kullanılması gibi nedenlerle bir gerileme gözlemleniyor. Bu nedenle genel görünüme ve sanayi üretimini destekleyen diğer göstergelere bakmak gerekiyor.

TCMB tarafından yayımlanan İktisadi Yönelim Anketi'ne göre imalat sanayi genelinde **kapasite kullanım oranı**, bir önceki aya göre **0,4 puan** artarak **yüzde 77,1** seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu seviye 75'in altına düşmediği süreç olumlu olarak değerlendirilen bir veri. Mevsimsellikten arındırılmış **real kesim güven endeksi** de Ağustos ayında bir önceki aya göre **0,1 puan** artarak **112,2** seviyesinde gerçekleşmiş ve genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği gösteren 100 eksi değeri geçmiştir.

Diğer yandan **İstanbul Sanayi Odası**'nın açıkladığı Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Temmuz'da 54,0 iken **Ağustos ayında 54,1'e yükseldi** ve faaliyet koşulları üst üste üçüncü ay güçlenmiş oldu.

Özetle Ağustos ayına ait veriler olumlu bir tablo çiziyor, bu durum önümüzdeki dönem sanayi üretimindeki artışın hız kesse de devam edeceğini gösteriyor.